

14

අමා රසවිත්දනය කෙරෙහි ගුවන්විදුල් මාධ්‍යයේ උපයෝගීතාව පිළිබඳ විමර්ශනයක්

භන්දන මිල්ලගල

ඇබිද සන්නිවේදනයේ අපූර්වවුත්, අද්විතීයවුත්, ප්‍රබලවුත් විද්‍යුත් තාක්ෂණික මාධ්‍යයක් ලෙස ගුවන්විදුලිය හැඳින්වීය හැකිය. සන්නිවේදනාත්මක වශයෙන් ගුවන්විදුලි මාධ්‍ය ප්‍රධාන ආකාර තුනකින් යුත්තය.

1. ඇබිද මාධ්‍යයක්
2. විද්‍යුත් මාධ්‍යයක්
3. ගුවන් මාධ්‍යයක්

යනුවෙනි. සන්නිවේදක කේත්දීය වශයෙන් ගුවන්විදුලිය ඇබිද මාධ්‍යයකි. එනම් ගුවන්විදුලි සන්නිවේදකයා ගැබිදය උපයෝගී කරගත් ප්‍රයෝග අසුරින් සංදේශකරණයෙහි නිපුක්තිවීමය. එහිදී හාජාමය සන්නිවේදන ප්‍රයෝග ගුවන්විදුලියට උචිත ආකාරයට හාවිත කරයි. එසේම සංගිතය ද ගුවන්විදුලි සන්නිවේදනයේ මුළුවතම ප්‍රකාශන ප්‍රයෝගයකි. හාජාව ද සංගිතය ද නොවන ස්වාභාවික හා නිරමිත ඇබිද ද ගුවන්විදුලි මාධ්‍ය සඳහා හාවිත කළ හැකිය. එසේම නිශ්චාබිදතාව ද කළමනාකරණය කිරීම ගුවන්විදුලි මාධ්‍යයේදී අත්‍යවශ්‍ය ප්‍රකාශන උපක්‍රමයක් බවට පත්වේ. එබැවින් ඇබිද ශික්ෂණය මගින් ගුවන්විදුලි සන්නිවේදනය ගොඩනැගේ. එම නිසා ගුවන්විදුලිය ස්වකිය සන්නිවේදනාත්මක ව්‍යුහය නිරමාණය කරගන්නේ ඇබිදය පදනම් කරගෙන බැවින්, එය ගැබිද මාධ්‍යයක් ලෙස හැඳින්වීම යෝග්‍යය. එහෙත් “ඇබිදය” ගුවන්විදුලිය නම් වූ සුවිශේෂ මාධ්‍යය ගක්තිය ලබා ගන්නේ විද්‍යුත් ගක්තිය මගිනි. එනම් ඇබිද හාවිතයේ පවත්නා සාමාන්‍ය ඇබිද තරංග (Normal Sound Waves) විද්‍යුත් මුම්බක තරංග (Electro Magnetic Waves) බවට පත් කිරීමයි. එය අද්විතීය ගක්තාවක් බවට පත්ව ඇත්තේ වර්තමානය වන විට එය අන් සියලු මාධ්‍ය කෙරෙහි බලපා ඇති බැවිනි. එ අනුව ගුවන්විදුලිය විද්‍යුතය මගින් බලගැනීම් ඇබිද මාධ්‍යයක් බවට පත්වේ. එහෙත් ගුළක කේෂ්‍යියට ගුවන්විදුලිය කියවා ගැනීමේදී ගුවන් මාධ්‍යයක් හෙවත් ගුවන් මාධ්‍යයක් බවට පත්වේ. එනම් එක්තිනාක සිට විපුරුවා හරින ඇබිදමය පණිවිඛ විද්‍යුත් තරංග මස්සේ ව්‍යාප්තවේ ගෘහස්ථව පවත්නා ගුවන්විදුලි යන්ත්‍ර මගින් ගුවකයා වෙත සම්පූර්ණය මෙයින් ගුවකයාගේ ගුවන්විදුලිය උත්තේෂනයට ලක්වීම මගින් අදාළ පණිවිඛ අර්ථකථනයවේ. ගුවන්විදුලිය ජන මාධ්‍යයක් බවට පත්වීමේ දී මෙසේ පණිවිඛ ජනගත්තීම අත්‍යවශ්‍යවේ. එය සිදුවින්නේ ගුවන් ක්‍රියාවලිය හේතුවෙනි. ගුවන්විදුලිය ගුවන් මාධ්‍යයක් ලෙස ප්‍රකාශනයේදී මෙ නිසාය.

සන්නිවේදනාත්මක වශයෙන් විමර්ශනය කරන විට ගුවන්විදුලිය සතු ප්‍රබලම ගක්තාව වන්නේ පරිකළුපන උත්පාදන ගක්තියයි. එසේම දුබලත්වය වන්නේ ස්කෑන හංගරත්වයයි. එනම් ගුවන්විදුලියෙන් විකාශන පණිවිඛ සැණෙකින් වා තලයේ මැකියාමයි. මෙම දෙපාර්ශ්වය අවබෝධ කරගනිමින් ගුවන්විදුලි වැඩසටහන් නිෂ්පාදනය කිරීම වැදගත්වේ. මෙම විමර්ශනයෙදී වඩාත් අවධානය යොමු කරන්නේ ලුම්න් ඉලක්ක කරගත් වැඩසටහන් කෙරෙහිය.

සැම පුද්ගලයෙකුම ජ්‍යෙනයේ පසු කරනු ලබන එක් කාල පරිවිශේෂයක් ලෙස ලුමා විය හැඳින්වීය හැකිය. අම්යා යනු කවරෙක්ද? යන්න පිළිබඳ නොයෙකුත් සෙශ්‍ය මස්සේ මිස්සේ අර්ථ නිරුපණ ඉදිරිපත් වී ඇත. ලදරුවෙකු

නම් තමාට ඉදිරියේදී පසු කිරීමට ඇති කාල පරිවිශේදයකි. ලදරුවියේදී ජීවිතය අවසන් නොකළ සැම පුද්ගලයකුටම ලමා කාලයක් තිබේ. ඒ පිළිබඳ විවිධ දාශ්වින්ගෙන් අවධානය යොමුව් තිබේ. පරෝපේණාත්මක කාර්යයන්හිදී රටක ලමා පරපුර පිළිබඳ විශේෂ සැලකිල්ලක් දක්වයි. එයට හේතුව එම රටේ අනාගතය භාරගන්නා පිරිස වන්නේ ලමුන් වන බැවිනි. ආචාර්ය අර්ථය ජීවිතය පිරිස විශ්වාසාගේ වර්ධනය පිළිබඳ ප්‍රධාන අවස්ථා සතරක් දක්විය හැකිය.

- i. ලදරු අවස්ථාව (උපනේ සිට අවුරුදු 5 දක්වා)
- ii. ලමා අවස්ථාව (අවුරුදු 5 සිට අවුරුදු 12 දක්වා)
- iii. නව යොවන අවස්ථාව (අවුරුදු 12 සිට 18 දක්වා)
- iv. වැඩුණු අවස්ථා (අවුරුදු 18 ඉක් වූ පසු)

ලමා අවධිය පිළිබඳ පරෝපේණ සිදු කළ පියාමේ ලමයාගේ බුද්ධි වර්ධනය හා සම්බන්ධව අවධි කිහිපයක් බෙදා දක්වයි.

1. i. ඉන්දිය ක්‍රියාකාරී අවධිය (උපනේ සිට අවු 2 දක්වා)
 - ii. පුරුව ක්‍රියාකාරී අවධිය
2. i. පුරුව සංකල්ප අවධිය (අවුරුදු 2 සිට 4 දක්වා)
 - ii. ප්‍රතිඵා වින්තන අවධිය (අවුරුදු 4 සිට 7 දක්වා)
3. ක්‍රියාකාරී වින්තන අවධිය
 - i. සංපුක්ත ක්‍රියා අවධිය (අවුරුදු 7 සිට 11 දක්වා)
 - ii. විධිමත් ක්‍රියා අවධිය (අවුරුදු 11 සිට 14 දක්වා)

ලමයා පිළිබඳ මහාචාර්ය මූත්‍රලිංගම් දක්වන්නේ ලමා අවධිය නොහොත් පාසල් අවධිය යනුවෙන් සාමාන්‍යයෙන් හැඳින්වෙනුයේ අවුරුදු පහ හෝ භයේ සිට පෙර නව යොවුන් විය දක්වා වූ යුතුයයි.

මෙම විමර්ශනය අනුව ලමයා යනු සාමාන්‍යයෙන් අවුරුදු පහන් එකොළහන් අතර වයස් කාණ්ඩයට අයන් වන අය ලෙස සැලකිය හැකිය. සාමාන්‍ය සමාජ ව්‍යවහාරය අනුව දෙමෝපියන්ට තම දරුවන් කුමන වයසක හෝ තරාතිරමක පසු වුවත් ලමුන්ය. එසේම සැම පැමිනිසෙකුම් ‘ලමයා’ යන කාල සීමාවට සම්බන්ධවන නිසා සැම මිනිසෙක් තුළම සැයුවුණු ලමයෙක් ජීවත්වේ. එය පොදු ධර්මතාවකි. මන්දයන් ලමා කාලය යනුවෙන් හඳුනාගෙන තිබෙන කාල පරාසය ජීවිතයට අවශ්‍ය බොහෝ මානසික ගක්තින් අවධිවන, බුද්ධිය අවධිවන, මතකය පොහොසන් වන නිර්මාණාත්මක ජවය රෝපණය වන අවධියක් වන බැවිනි.

ගුවන්විදුලිය නම් ගුෂින්ගේවර මාධ්‍ය ලමුන්ගේ රසවින්දනය මුවහන් කිරීමට ඔප මට්ටම් කිරීමට හෝ ගක්ති සම්පන්න කිරීමට බලපාන ආකාරය ගැන මෙහිදී අවධානය යොමුකළ යුතුවේ. රසවින්දනය වනාහි ආස්ථාදයයි. වමන්කාරයයි. සෞන්දර්ය ජනනයයි. ආනන්දයයි. රසහාව ප්‍රධාන දෙපාර්තමේන්තු මිනිසාම මිනිසෙක් අන්තර්වරෙක්ද? ඒ තරම් තිරසර දරුණුනයක් නොමැත. ලමයා රසවින්දනයක් වන්නේ මේ නිසාය. අරුණෙක්දයක, සඳහා රෙක, කුසුම ගොමුවක, වනරෝදක, ගෘග, ඇල දොළක, ප්‍රේලින තලයක, විහාර ගීයක, සිව්‍යා සැරියක, මදනාලක, බිගු රාවයක, සොදුරුතා අසන, දකින විදින මිහිමත සිරින අපුරු සන්ත්වයා මිනිසාම මිස අන්තර්වරෙක්ද? ඒ තරම් තිරසර දරුණුනයක් නොමැත. ලමයා රසවින්දනයක් වන්නේ මේ මිනිසාම සියොලගම සුවපන් වන බැවිනි. මානවීයන්වයේ සියලු වට්නාකම් කැටිවී මෙක් රස නිෂ්පත්තිය සිදුවන බැවිනි.

ලමයා තුළ රසහාව ජනනය කරන්නේ සන්නිවේදනය මිනිනි. ඇස, කන, නාසය, දිව, ගිරිරය, යන ඉන්දියන්ට ගෝවරවන, රුප, ගලිද, ගන්ධ, රස, ස්පර්ශ යන අරමුණු මත අවධිවන ස්නායු පද්ධතිය හා මොළය

ආපුත රස සංරානනය සිදුවේ. සාහිත්‍ය, සංගිත, නාට්‍ය කාච්‍යාදී සකල කළාවන්ගේ ජාත හුමිය, උල්පත වන්නේ මෙයයි. ජ්විතයේ ලමා කාලය වෙනුවෙන් මෙයින් වැඩි පංගුවක් වෙන්වේ. “හොඳම දේ ලමුන්ට” නම් ඔවුන්ගේ රසයෙනා සුපේෂණය හොඳම ත්‍යාගයකි. ලමුන් වෙනුවෙන් දියහැකි ග්‍රෑශ්‍ය තිළිණයකි. සදාතනික වටිනාකමකි. ලමා සාහිත්‍යයක අනතුරතාව මූනිධාස කුමාරතුංගයන් දක්වා ඇත.

“දුරුවන්හට මහත් තැනක් නැතිවමැ වැටහෙන

என்னே சிறு பூவூட்டுவது அடைப்பது நிகழ்வு நல்லது

ଯହାଲିବନ୍ ଓ ମରିନ୍ ଓ ସାହାନ୍ ପୋଲିକିବନ୍

උන් කියවනු ඇසු වැඩි හිටියටුන් පහදුවන

විසිනුරු පලැදුමෙක් එවයසට කිවියෙක් නම්”

පමණක් නොව වැඩිහිටියන් ද ප්‍රසාදයට පත් කළ හැකි වන නිර්මාණයන්, ලමා රසවීන්දනයට ගෝවරවන බවයි. “සරලත්වය, මිතුනත්වය, විවිතත්වය, තොගැලුරු බව, අදීරස සන්දර්භය, අලංකාර අඩු බව, අවශ්‍යාජත්වය, නාට්‍ය ස්වභාවය, සංවාද බහුලත්වය හා රස මිශ්‍ර හාටය යනායි ලමා සාහිත්‍යයේ සාමාන්‍ය ලක්ෂණ ලෙස හැඳින්විය හැකිය.”

මෙකි ලක්ෂණ සහිත නිර්මාණවලින් ප්‍රමාදගේ රසභාව අවධි කළ හැකිය. එය ප්‍රස්ථත මාත්‍රකාවට අදාළ ගුවන්විදුලි මාධ්‍යයන්ට ද සාධාරණයෙවි. ලාංකේස් ගුවන්විදුලිය දකුණු ආසියාවේ පමණක් නොව ලෝකයේම සුවිශේෂීත වන එක් කරුණකි. එනම් 1924 සිට මෝ 1925 සිට ගුවන්විදුලිය ස්වකිය සංදේශ මූදාහරින්නේ සියවස් ගණනාවක් පුරා ගුළුතිගේවර අභ්‍යාසයට ගුවණ මාඩුරුයය යන පරිවයට ඩුරු පුරදු වූ ජන කොටසකටය. එම ජාන පරම්පරාවන්ගේ තුතන සමාජයටය. එම අභ්‍යාසය සරල නොවේ. අමාවතුර, බුත්සරණ, පූජාවලිය, සැද්ධරුමරත්නාවලිය, ජාතකපොත්වහන්සේ වැනි ලෝක සම්භාව්‍ය සාහිත්‍යවලියෙහි ක්වර තරගකට වුව ද කරටකර තැබිය හැකි කතා සංග්‍රහයක් අසා සිට වින්දනය කළ ප්‍රජාවකි. එපමණක් නොව මුවදෙවිදාවත, සසදාවත, ක්විසිල්මිණ, සදුකිදුරුදාකව, මයුර, තිසර, පරවී, කෝකිල, ගිරා, සැලුලිහිණී, හංස, සැවුල් ආදි සංදේශාවලියක් මෙනම, කාව්‍යයන්බරය, බුදුග්‍රණාලංකාරය, ගුත්තිලකාව්‍යාදී සුවිසල් පදනමය නිමැවුම් අසා කියවා රසදත් මුවහන් පරපුරති. එවන් ග්‍රාවක සමාජයකට ගුවන්විදුලිය වැනි මාධ්‍යකට වඩාත් පහසුවෙන් නැඹුරුවන්නට හැකිවීම අරුමයක් නොවේ.

අනෙකත් මාධ්‍යන් සමඟ සසදන විට ලමයාගේ රසමනස් පෝෂණය කිරීමෙහිලා ගුවන්විදුලිය සතු ප්‍රබල හැකියාව විශේෂිතවේ. ගුවන් මාධ්‍යක් වන බැවින් භාජා උපාර්ශනයට යොමුවන වයස් සිටම ලමයාට ගුවන්විදුලිය සම්පූර්ණ ප්‍රතිඵලිය විශේෂිතවේ. දෙරු හෝ පුරුව ප්‍රමාත්මකයේ සිටම ගුවන්විදුලියේ එන සංදේශයන් මහින් කෙමෙන් ලමයාගේ රසයෙන් වර්ධනයවේ.

විවිධ කතන්දර කළී, ගී, සින්දු දරුවාට කියාදීමෙන් දරුවා සමග ගායනා කිරීමෙන් ප්‍රමාණේ මනස තුළ ඇදෙන විතුය ඇසුරින් සිනේ ඇතිවන සංවේදී නමුහු ලි වින්දනය මහුගේ ආකල්ප වර්ධනය කෙරෙහි ප්‍රබල බලපෑමක් ඇති කිරීමට සමත් වෙනවා

‘නිරමාණයිලිත්වය නිතරම ලුමුන්ගේ ජ්විතය තුළ පවත්නා අතර එය මුවන්ගේ ක්‍රිඩා විතු, කිවි සහ සුරංගනා කතාවලින් විද්‍යාමානවේ. එය වර්ධනය වන්නේ කවර අවස්ථාවක ද? එහි අරුත කුමක්ද? ලමයාට එය අවශ්‍ය වන්නේ කුමක් සඳහා ද? මේරිද ගිල්පියකුගේ කාර්යය සහ ලුමා නිෂ්පාදන අතර වෙනස පිළිබඳ ගැටුළ කාගේ පරිකල්පනය වඩා පොහොසත් ද සහ නිරමාණයිලිත්වය වර්ධනය කිරීමට හැකිද? සහ අවශ්‍ය ද යන ගැටුළ සංකිරණ බවින් අඩු නොවේ’

ගුවන්විදුලි මාධ්‍ය පරිකළේපනය පිළිබඳ මාධ්‍යයක් නිසා ලමා ගක්‍රතා වර්ධනයේදී අපට එයින් ලද හැකි පිටිවහල සෙසු හැම මාධ්‍යයකටම වඩා ප්‍රබලය. සෞන්දර්ය අධ්‍යාපන සේෂ්‍රයට සම්බන්ධ ලමා ගක්‍රතා වර්ධනය කිරීමේ තන් කාර්යයෙහේදී ගුවන්විදුලියේ ජනප්‍රියත්වය මෙන්ම සම්පත්වය ද අතිශයින් ප්‍රයෝගනවත් වෙයි.

මෙවැනි මතවාද මගින් ප්‍රකටවන්නේ ගුවන්විදුලි මාධ්‍යයේ ලමුන් විෂයෙහි විශේෂ අවධානයක් යොමු කරමින් වැඩසටහන්කරණය වැදගත් වන බවයි. එය පාරිශ්ව ගණනාවකින් ලමයා විෂයෙහි ද එම ලමුන් කළේයාමේදී සාමාජිකරණය වූ විට මුළුන්ගෙන් සැදුම්ලත් සමස්ත සමාජය විෂයෙහි ද බෙහෙවින්ම ප්‍රයෝගනවත්වේ. අප වැනි රටක වඩාත් සුබනමු ලෙස භාවිත කළ හැකි ගුවන්විදුලිය වැනි මාධ්‍යයක් ලමා ප්‍රජාව කෙරෙහි විශේෂ අවධානයක් යොමු කිරීම සමාජය හරාත්මක දිගානතීන් වෙත හැරවීම කෙරෙහි බලපායි.

අධිරාජ්‍යවාදී යුගයේ ආරම්භ වූ මෙරට ගුවන්විදුලි මාධ්‍ය 1935 පමණ සිට ලමා වැඩසටහන් විකාශනය කර ඇත. 1935 මැයි මාසයේ පමණ සිට සැම සතියකටම බදාදා දිනවල ප.ව. 6.30 7.00 දක්වා පැය භාගයක ගුවන්කාලයක් ලමයින් සඳහා වෙන්කර තිබේ. මෙම ලමා වැඩසටහන කරක් නැත්දාගේ මෙහෙයුම් යටතේ ප්‍රවාරය වේ ඇත.

අඩංගු ප්‍රාග්‍යක් ලමුන් වෙනුවෙන් වෙන්කිරීම ප්‍රමාණවත් නොවුණ ද? ආන්ටි ජේනි විසින් මෙහෙයුම් මෙම වැඩසටහනට 1936 වන විට පැයක පමණ කාලයක් ලබාදීම ද වැදගත්වේ. මෙවැනි වැඩසටහන් ලමුන් ඉලක්ක කරගත්ත ද එහි එළය දීර්සකාලීනව අනාගත සමාජය සඳහාය. එම වැඩසටහන්වල අරමුණ වී ඇත්තේ ලමුන්ගේ නිර්මාණාත්මක ගක්‍රතා ප්‍රවර්ධනයයි.

“ලමාවිය සහ ලමාවියේදී ඇතිවන සිතුම් පැනුම්වලට මූල්‍යතාන දෙමින් වැඩසටහන් සැකසීම මුඛ්‍ය අරමුණ වී ඇති බව පෙනීයයි. විවිධ ලමා වැඩසටහන් තුළින් ලමා සින් සතන් ඒ වෙතට යොමුකර ගැනීම මෙන්ම හැකි තරම් ලමා ක්‍රියාකාරකම් හා සහභාගිත්වයට ප්‍රධාන තුනක් දීම තවත් අරමුණක් බව ද පෙනී යයි.”

ප්‍රථම සිංහල ලමා වැඩසටහන 1936 දී නිර්මාණය කර ඇත. එය මෙහෙයුවා ඇත්තේ කුතරින් හපුගල මහත්මියයි. “සිරියලතා නැත්දා” යන නමින් වුවත් පසුව මී.ඩී. ආරියරත්න විසින් ඉදිරිපත් කළ බැවින් “ආරියරත්න මාමා” යනුවෙන් ප්‍රකට වී ඇත. විරිදු ගායනාවලට එක් වූ වන්ද රන්ගාටී මෙනවිය, “දමයන්ති අක්කා” යනුවෙන් පෙනී සිට ඇත. 1941 යු. ඒ. එස්. පෙරේරා “සිරි අයියා” යනුවෙන් පෙනී සිටිමින් මෙහෙයුම් “ලමා පිටිය” එකළ ලමුන් වූ, පසු කාලීන විවිධ සේෂ්‍රවලට සම්බන්ධ ගෙනනාවක් බිජිකිරීමේ තිබුණියෙන් බවට පත්විය. ලමා පිටියේ තේමා ගිතය වූයේ,

සඳුන් කස්තුරී කපුරු සුවදින්
සුළුග හමාවී
තුරුලිය රිකිලි නිමාවී
මිහිර හඩින් කවී, ගී අහගන්ට කැමුත්තේන්
ලමා තීරෙකියවෙන කියවන්ට හිතැන්නේ
එනමෙන් පැනී බොන්ට කුරුල්ලා
සුළුගට නටන ලතාවෝ සිත පිනවයි
සරත් කාලෙ පෝය දාක පුන් සඳහානේ
සිරිය තිබෙයි හිනැහෙන පොඩි ලමයගේ මූනේ
ලමා අයගේ තීරේ
රසය කාටන් තේරේ

මෙම තේමාවට සාධාරණය ඉෂ්ට කරමින් සුවිසල් ලමා පරපුරකගේ රස මනස් අවධි කිරීමට සමත් වූ ලමා තීරිය හෙවත් ලමා පිටිය, ගුවන්විදුලිය, වේදිකාව, සිනමාව පමණක් නොව රුපවාහිනිය පවා ජයගත්

යිල්පින් යිල්පිනියන් ගණනාවක් නිරමාණය කළ තක්ෂලාව බවට පත්වේය. එය මෙහෙය වූ කරු අයියා සහ ලමා පිටිය ජාතික සලකුණු (National Icons) බවට පත්ව ඇත. එසේම සරස්වතී මණ්ඩපය, කණීවු සරසවිය, ලමා සරසවිය, ලමා සංග්‍රහය, මල් කියන්නේ කාට කාට, බෝසන් ලමා ලපටයේ, සාද සමාජය, ගාන්ති මෙන්ම මෙරට දිර්සනම ලමා වැඩසටහන ලෙස අදවත් විකාශනය වන හඳුමාමා ලමා සමාජය සුමනා ජයතිලක විසින් මෙහෙයවා ඇත. “පුරවැසියකු වශයෙන් ජ්වත්වීමේදී අනාගතයේදී මුහුණදිය යුතු අනියෝගමක දුෂ්කරතා ජය ගැනීම උදෙසා අද දරවා තුරු කළ යුතුය. එකී උත්තරීතර අපේක්ෂාවෙන් සම්පාදනය වූ නිරමාණයිලි වැඩ සටහන් එක්තරා අනාගත ආයෝජනයක් ලෙස හඳුන්වාදිය හැකිය. ඉදිරිපත් වීමේ හැකියාව වර්ධනය හා පුරුෂාර්ථ වර්ධනය උදෙසා එය බෙහෙවින් බලපානු ඇත.

එසේම විදුල යනුවෙන් ආරම්භ කර ඇති ලමා ගුවන්විදුලිය, ලමයින් සඳහා ඉලක්කගත නිරමාණයිලි වැඩසටහන් ගණනාවක් ප්‍රවාරය කරයි. එහි එන රුවනාර ලමා සමාජය, සමනාල ලන්ද ආදි වැඩසටහන්වලින් ලමා රසයෙනා වර්ධනයට තොමද පිටිවහලක් ලැබේ ඇත.

ලමා රසවින්දනයට යෝගා වැඩසටහන් සඳහා ගුවන්විදුලිය වැනි මාධ්‍යකට යොමු කිරීමේදී ලමයා රුපවාහිනිය හෝ නවමාධ්‍ය හාවිතය සඳහා යොමු වීමෙන් ලද වෙහෙස සමනාය කර ගැනීමට හැකිවේ. “අනාන්දයෙන් පටන්ගෙන ප්‍රයාවෙන් අවසන් කිරීම” යන මූලධර්මය අනුව විහව, අනුහාව, ව්‍යහිවාරීහාව සංයෝගයෙන් රස නිෂ්පත්තිය යනු ආනන්දයෙන්, සෞන්දර්ය ආස්වාදයෙන් පමණක් සීමානොවේ. එය ප්‍රයාව අවධිකර ගැනීමේ ද්වාරය බවට පත්වේ. බුද්ධි වර්ධනය, පොරුෂන්ව සංවර්ධනය, වරිත සංවර්ධනය, අන්තර යුතානය, සමාජ සම්බන්ධතා වර්ධනය, සඳාචාර සංවර්ධනය, ජ්විත පරියානය, රුවිකත්ව කළමනාකරණය, සංස්කෘතික සම්ප්‍රේක්ෂණය ආදි බොහෝ වූ පරමාර්ථ සාධනයට ගක්තිමත් පාලමක් බවට රසවින්දනය යොදාගත හැකිය.

ලමයා කුමන අධ්‍යාපන හෝ වෘත්තීය සේෂ්‍රයකට යොමු වුව ද, ජ්විතයට අවශ්‍ය ශික්ෂණය ලිඛා කරගැනීම එකී කෙශ්නවල සාර්ථකත්වයට පත්වීමට බලපායි. එය ගුළුණුවේ මාධ්‍යයක් වන ගුවන්විදුලිය ඔස්සේ වඩාත් සුම්මත හා සුගම ආකාරයට සිදු කළහැකිය. ගුවන්විදුලිය ලමා රසවින්දනය පෝෂණය කිරීමේදී අන් සියලුම මාධ්‍යවලට වඩා එලදායකය. අතුරු ආබාධවලින් තොරව ලමා මනස සුවපත් කළ හැකි මාධ්‍යවන්හේ ගුවන්විදුලිය බව මෙයින් ප්‍රකට වේ.